

Henseende skal gaaes frem for at naae dette Maal. Forslaget gaaer i saa Henseende væsentligen kun ud paa at bortrydde de Hindringer, som den bestaaende Lovgivning lægger i Veien for Oprettelsen af Creditsforeninger, og at lette Udgangen til, at saadanne Indretninger kunne fremstaae her i Landet. Herhen høre fornemmelig de første 6 Paragrapher i Forslaget. De Begunstigelser eller Undtagelser fra den bestaaende Lovgivning, som det her er foreslaaet at skulle indrømmes Creditsforeninger, ere saadanne, at de ikke kunne være mindre, naar man vil tænke sig, at saadanne Institutter skulle opstaae, og de ere paa den anden Side saadanne, at det ikke med Grund vil kunne anføres, at disse Undtagelser fra den bestaaende Lovgivning ville kunne krænke nogen offentlig Interesse eller medføre Fare for det Almindelige. Forslaget gaaer derhos ud paa at der skal indrømmes Finansministeriet Bemyndigelse til at meddele eller negte de Creditsforeninger, som ville danne sig, Tilladelse til at nyde Godt af de i Forslaget anførte Begunstigelser. Det er nu et mindre vigtigt Spørgsmaal herved, om det er til Finansministeriet eller til et andet Ministerium, navnlig Indenrigsministeriet, eller til det samlede Ministerium, at en saadan Bemyndigelse skal overdrages, men Spørgsmaalet her er, om en saadan Bemyndigelse skal overdrages, det være sig nu det samlede Ministerium, eller et enkelt Ministerium, eller om det skulde være rigtigere, at Loven indeholdt en ligefrem Berettigelse for enhver Creditsforening til at nyde Godt af de foreslaaede Begunstigelser, imod at de underkaste sig de derfor opstillede Betingelser. Der kan vistnok tales endeel for, at der ved selve Loven tillagdes enhver sig dannende Creditsforening en saadan Berettigelse, men der maatte dog en Control til for at paasee, at en saadan Forening opfyldte de Betingelser, som ere opstillede, for at de kunne nyde Godt af de foreslaaede Begunstigelser, og det maa ogsaa indrømmes, at et saadant Institut, naar det er baseret paa mindre rigtige Grundsætninger, ikke blot kan være til Skade for de enkelte Interessenter i selve denne Forening, men at ogsaa det Mislige i en saadan Indretning vil indvirke skadeligt og forstyrrende paa den almindelige Credit, altsaa kan

indvirke skadeligt paa dem, som staae udenfor Foreningen, og det maa vistnok erkjendes at være Statens Pligt, indtil en vis Grad at forebygge et saadant Resultat. Hertil kommer ogsaa, at ved den første Fremtræden af Creditsforeninger, ere slige Indretninger endnu temmelig ukjendte heri Landet; det kan derfor ikke seile, at der er Mange eller idetmindste Nogle, som ville see paa dem med en vis Grad af Tvivl, og det vilde derfor ikke være uden Indskyldelse, at en saadan Institution ved sin første Fremtræden faaer en Stadfæstelse fra det Offentliges Side, faaer en offentlig Anerkjendelse af, at den er bygget paa saadanne Grundsætninger, som maae ansees for at være betryggende for det Offentlige. Jeg skulde derfor formene, at det er rettest, at Loven gaaer ud paa, at der skal erhverves en vis Tilladelse for slige Institutter til, at de nyde Godt af de foreslaaede Begunstigelser. Det kunde jo vel være et Spørgsmaal, om det ikke var rigtigere, at denne Tilladelse eller Stadfæstelse skulde indhentes hos selve den lovgivende Magt, altsaa indhentes hos selve Rigsdagen og Kongen af enhver enkelt Forening, som vilde danne sig, men jeg troer, at det, navnlig i den første Tid, vil være noget besværende og lettellig vil forhale saadanne Institutters Oprettelse, naar en saadan Fremgangsmaade skal følges, og det er dog fra den lovgivende Magt, at Stadfæstelsen i sin Oprindelse udgaaer, naar Bemyndigelsen til at meddele Stadfæstelsen er begrundet i en almindelig Lov. Det kan ogsaa være et Spørgsmaal, om man bør indskrænke sig til en saadan almindelig Lov, som kun gaaer ud paa at bortrydde de Hindringer, som bestaae i Lovgivningen for saadanne Institutters Oprettelse; om der ikke burde arbeides hen til, at Staten burde direkte, paa en mere umiddelbar Maade virke for saadanne Foreningers Oprettelse, og det er med Hensyn hertil, at den sidste Paragraph i Forslaget er optaget. Jeg erkjender imidlertid, at en saadan Bestemmelse i en almindelig Lov enten vil komme til at sige for meget eller for lidt, og at det er vanskeligt at træffe de rette Bestemmelser i saa Henseende i en almindelig Lov, men jeg troer dog, at det kan have sit Gavn; at en Udtalelse i den Retning indeholdes i Loven, og jeg har